

ИЛИЯ ДИМИТРОВ
„АЗ ПОБЕДИХ, ВЪПРЕКИ ЧЕ
ЗАГУБИХ“

chitanka.info

Ослепително горещ летен ден. Прохладно, полутъмно заведение. Изпотени чаши на масата.

И за какво бихте си говорили в тази обстановка с едно прекрасно и нежно създание?... За това?... Хм, но не и с моята Мая. Някаква не съвсем научна, но напълно популярна статия за тайните на човешкия мозък я беше развълнувала дотолкова, че поне за месец напред си имахме тема за разговор.

Та седяхме си ние и кротко бърбяхме за безкрайните възможности на разума и структурата на душата, когато от съседната маса се надигна някакъв възрастен субект с чаша коняк в ръката и с едно небрежно „Може ли“ се настани на масата ни.

— Извинявайте, не исках да бъда нахален, но вашият разговор силно ме заинтересува. Като гледам колко погрешни представи има младежта за разума и душата, просто не мога да се въздържа. За да разберете тяхната същност, ще ви разкажа какво се случи с мен наскоро...

Странна личност, нали. Отпи от коняка, намести се по-удобно на стола и със замечтан глас започна. А ние с Мая учтиво слушахме.

— — — — —

Това се случи на 18 ноември, събота, преди три години. Тогава бях млад — на 22 години, здрав, силен, хубав, умен, студент втори курс — изобщо светът бе мой...

Този ден се прибрах малко по-рано у дома, изключих телефона и се заех с подготовката на тази радостна и малко тъжна вечер. На другата сутрин трябваше да направя решителна стъпка в живота си — да се ожена. Затова исках да прекарам сам и на спокойствие последните си ергенски часове.

Червеният полумрак в стаичката ми ритмично се поклащаше между стереоколоните. По стените мързеливо плуваха ликовете на известни поп, рок, кино, секс и прочее футболни звезди от двата пола. Протърканото старо кресло бе станало меко като бебешко задниче. А на масичката тайнствено проблясваше съдържанието на тумбеста бутилка с вносен етикет.

Блаженно отпуснал се в креслото, аз се опитвах усърдно да постигна същността на предстоящата промяна в семейното ми положение. Но мислите ми най-безотговорно отказваха да се занимават с интелектуална дейност и се криеха в дупките си. Накрая махнах

безнадеждно с ръка и ги оставих да правят каквото си искат. Те нададоха радостен вой и се заеха с хобитата си — едни заспаха в движение, други се отдадоха на сладки мечти, а трети лекомислено се запиха... Всички грижи и нерешени проблеми бяха позорно изгонени зад вратата на студено, поне за тази вечер.

И се понесох в един мой свят, свят, в който всички мечти и желаня са осъществими, където избирането на една възможност не означава зачеркването на десет други. А когато се появи реалната опасност да се пръсна от умиление, от устата ми неволно се изтръгна:

— Ех, животът е чудесен, дявол да го вземе!

Споменатият господин не закъсня да се появи...

В средата на стаята избухна лилав пламък със зеленикави оттенъци, замириса на сяра и някакво аморфно тяло с мъчително скърцане се заматериализирва във въздуха. За да придаде на картината завършеност, тялото си пусна чифт контешки рогца, лачени копита и сресана на път опашка. Още няколко щрихи и пред мен се изправи в цялото си величие един расов дявол.

Всичките ми мисли моментално се разбягаха. Но нещо трябваше да се направи и затова улових една за ушите и я издърпах. Ужасно нелепа мисъл, но кой ти гледа в бързината.

— Ваде ретро, Сатана! — изрекох с възможно най-страшен глас и несръчно прекръстих госта си.

Ала дяволът изглежда или беше добър християнин, или не разбираше латински, защото вместо да пропадне с диви вопли, той се усмихна под мустак и седна спокойно на леглото. Най-странното в случая бе, че мустакът се появи само за усмивката и после пак изчезна.

Тази малка подробност ме довърши окончателно. Здравият ми смисъл изключи и аз бях вече готов за делови разговор с моя гост.

— Кажу ми, Сатана, за какво си дошъл? Ако искаш да ми предложиш вечна младост срещу душата ми, имай предвид, че съм убеден атеист и тези не ми минават.

— Ха, ха, ха — сатанински се изсмя дяволът, — ще ме умориш с тези човешки глупости. Аз ще ти предложа истинска сделка, за която ще си ми благодарен во веки веков. Предлагам ти вечна душа срещу твоята младост! Какво ще кажеш на това, а? Ще направя жалката ти душица безсмъртна.

— Според теологията душата и без това си е безсмъртна, а според останалите науки душа няма.

— Млъкни, слепецо! Душа има и тя се разпада с материалния ѝ носител.

— Ти пък откъде знаеш? Я ми кажи, какво е това душа? — аз потрих самодоволно ръце. Ще се поизпоти опашатият, докато ми обясни необяснимото.

— Много си бил наивен, ако мислиш да ме засечеш с такива елементарни въпроси. Слушай: тази каша, която носиш в черепа си, има свойството да задава локална структура на пространствено-временния континуум. Именно тази структура, в термините на вашия език, е душата. Тъй като вие сте ужасно примитивни, с изчезването на мозъка като функционална цялост, изчезва и съответната структура. Аз пък ще направя душата ти независима от материята, тоест напълно автономна система, като ти генерирам една поддържаща псевдоструктура по временната ос на континуума. Доволен ли си от отговора?

— Напълно! — ококорих се смаян. — Изглежда вече всички вие там имате висше образование.

Ръката ми посочи в неопределено направление, тъй като не бях съвсем сигурен къде се намира това „там“.

— Ей, момче, не си прави неуместни шеги! — разгневи се не на шега дяволът. — Знаеш ли кой стои пред теб? — многозначително запита той и се изпъчи величествено. Гърдите му се издуха и заеха цялата стая, та трябваше да се посместя малко.

— Пред теб стои Представител на Висшия Разум във Вселената!!!

— Нима? Пък аз си помислих, че си обикновен дявол.

— Аз съм спокоен, аз съм спокоен, аз съм спокоен — свиваше нервно юмруци представителят, докато опашката му плющеше като камшик. — Слушай: аз съм само една съвършена структура, разбираш ли — структура. Аз не съм материално тяло. Всичко, което виждаш, ти се привижда...

— Тъй си мислех, аз спя.

— Спиш, значи — моят гост стана изведнъж подозрително спокоен. С нежна усмивка се приближи до мен и ми отвъртя такъв

шамар, който и мъртвец би събудил. Този аргумент изпълни блестящо своята функция.

— Много мощна била вашата цивилизация — констатирах съвършено буден, опипвайки пламналата си буза.

— Тоя пак започна... — въздъхна огорчено събеседникът ми. — То се е видяло, че без лекция няма да се размине. Първо, ти не спиш, въпреки че моят образ, моите думи, моите действия — всички те са плод на твоя преемоционален мозък. Той просто така си реагира на структурата ми. Второ, аз не съм представител на някаква си там цивилизация, а на Висшия Разум във Вселената! Усети ли разликата? Цивилизации — много, а Висш Разум — само един.

Дяволът с уморен, но доволен вид седна обратно на леглото.

— Ура, ура, ура — унило възкликнах, — контактът се състоя. И то не с някаква цивилизация, а със самия Висш Разум. Жалко, че не знаех космическия етикет — изпъшках демонстративно с ръка на бузата, — иначе не бих се дал толкова лесно, както знам карате и джудо.

— Нищо, нищо — бащински ме успокои представителят, — не преживявай толкова, защото контактът изобщо не се е състоял.

— ??!

— Нашият разговор е съвършено конфиденциален и не засяга останалите хора. При това вие сте една примитивничка цивилизация технологика вулгарис клас Я и поне засега не представлявате никакъв интерес за нас.

— Я не обиждай на цивилизация — рекох да се засегна, но бързо съобразих. — Вие изглежда спазвате принципа за ненамеса в развитието на цивилизациите.

— Напротив — мерзко се захили дяволът, — ние свято спазваме принципа за активна намеса в развитието на цивилизациите, но не на всички, хе, хе, а само на заслужилите. Може да се каже дори, че това е нашата професия. И ние план гоним.

— А премиални дават ли? — глупашки се заинтересувах аз.

— Шегаджия — ласкаво ме заплаши дяволът с пръст, а след това с внезапно освирепяла физиономия процеди. — Е, на някои това не им харесва, но толкова по-зле за тях!

Аха, появи се и интрига! Значи и при висшите не всичко е наред.

— Извинявай много, но с какво се занимавате, бидейки толкова висши?

— Казано с две думи — стремим се към абсолютния разум.

— И по точно?

— Борим се с ентропията в най-общ смисъл.

— А как?

— Структурираме пространствено-временния континуум и подобряваме съществуващите структури.

— По-какъв начин?

— Който много знае, бързо остарява! — кипна дяволът, но като поразмисли малко, продължи. — Извинявай, сега ще ти обясня. Всеки от нас си отглежда няколко цивилизации от клас А, Б или В, докато съответната им пространствено-временна структура достигне определени количествени и качествени показатели. Тогава ние я правим самоподдържаща се, тоест безсмъртна и я интегрираме към себе си. Така по пътя на количествените натрупвания се развиваме качествено. Например аз започнах от една проста структура на цивилизация клас А, а сега съдържам още три парчета клас А, 20 — клас Б и 106 — клас В.

— Виж ти колко било лесно! — искрено се удивих. — Ами ако някоя цивилизация не иска да се интегрира с теб?

— Аз съм по-висш, следователно знам по-добре какво иска тя.

— Искаш да кажеш, че си по-силен?

— То е едно и също.

— Ами ако някой друг представител на Висшия Разум поиска теб да интегрира към себе си?

— Има всички права да опита. При нас съществува пълна свобода на интегрирането! — с нескривана гордост заяви дяволът. — Това е и основната движеща сила на Висшия Разум. По-висшия интегрира по-низшите, докато абсолютно целият континуум бъде обхванат от абсолютната структура на най-висшия разум. Това вече ще бъде Абсолютния Разум!!!

Налях си от вносното питие и пих:

— За здравето на Абсолютния Разум!

— Ти май се подиграваш? — заплашително се надигна дяволът.

— Опазил ме господ — побързах да го уверя и бързо смених темата на разговора. — Извинявай, но аз не разбрах защо ти е

притрябвало да се занимаваш с благотворителна дейност към един нищожен представител на някаква жалка цивилизация от клас Я?

— Много си прав — въодушевено ме подкрепи събеседникът ми, — това си е чиста благотворителност, дължаща се на нежната ми душа и симпатиите ми към теб...

— Давай по същество — защо ти трябва моята младост и как мислиш да ми я отнемеш?

— Какво отношение, ц, ц... Аз сърцето си отварям, а той напират. Добре, щом настояваш...

— Единственото, за което настоявам, е да се махнеш веднага. Утре се женя и затова трябва да си почина.

— Ама много си припрян. Така сделки не се сключват. Слушай сега. За съжаление във Вселената обитават и представители на Полувисшия Разум, които са наши политически и идейни врагове. Те имат наглостта да отричат основния ни принцип — свобода на интегрирането, както ние го разбираме. Та тези недоносчета са ми устроили подла клопка във вашата галактика, като се надяват да ме пипнат и дезинтегрират на съставните ми цивилизации. Но ние с теб ще им натрием носа, нали така, хе, хе.

Ако имаше нечий нос, който бих желал да натрия в момента, то това бе само неговия хищен клюн. Без да дочака отговор, онзи продължи:

— Сега аз ще ти генерирам сервизната псевдоструктура, както ти обясних в началото. На първо място душата ти ще стане вечна, а на второ... — той заговорнически ми смигна, — ще трансформираш около 40 години локално време в около 40 парсека в посока към най-близката ни база. Ще ти покажа как става това, много е лесно. А по-нататък аз си знам работата.

Ръката му легна на моето рамо и той така ме погледна в очите, че едва се преборих с желанието разплакан да падна на колене пред него.

— Поколенията ще са ти признателни за тази твоя благородна постъпка. Гордей се!

Трудно, но все пак успях да се противопоставя на грубия натиск върху психиката ми.

— Разбра ли сега как ще използвам младостта ти — продължи след известна пауза дяволът, — ще остарееш в един миг с четиридесетина години.

Няма що, чудесна идея! Аз утре се каня да се женя, а този глупак иска да ме превърне в солиден 62-годишен господин с незавършено висше образование и без каквито и да е солидни документи.

Трябва да си призная, в този момент разсъжденията ми бяха дребнави и егоистични. Липсваше ми елементарно величие, каквото изискваше историческият момент. В ръцете си държах изгода от един двубой между висшите вселенски сили, а се притеснявах за образованието си.

А дяволът, отпуснат небрежно върху леглото, ме наблюдаваше с иронична усмивка как кипя вътрешно. Когато налягането ми се повиши достатъчно, той ласкаво заговори:

— За да ти спестя духовните терзания, искам да те предупредя, че нямаш много богат избор — или ще ми помогнеш и срещу младостта си ще получиш вечна душа, или няма да ми помогнеш, но... но аз пак ще отнема младостта ти без да получиш нищо. Само недей да си мислиш, че съм отмъстителен и злобен. Правя го, за да те предпазя от погрешен избор. Много ми си симпатичен.

Взех да чувствавам как ме обхваща истерия. Ситуацията бе налепа до крайност, толкова нелепа, че бе направо невъзможна. И все пак срещу мен седеше нещо и ме заплашваше с някакви абстрактни измислици.

— Защо не отидеш при някой друг? — взех да се гърча, почти повярвал в кошмара.

— Защото единствено твоите параметри могат да ми свършат работа. Хайде, стига недостойни за един хомо сапиенс колебания. Дай да си стиснем ръцете, че полувисшите скоро ще нахълтат тук.

Думите „хомо сапиенс“ ме срязаха като ледена вода. По дяволите, та аз бях действително човек разумен, а разсъждавах като тревопасно. Сега ще му дам да разбере на този космически империалист. Бойният ми дух започна да се разгаря, дланите ми се овлажниха от вълнение, забележете, именно от вълнение, а не от страх. Тежката артилерия на философските принципи забуха в помощ на егоистичната човешка пукотевица и позорните пасивност и нерешителност бяха разбити на пух и прах. Изправих се и с леко трептящ от възбуда глас заявих:

— Интегрирането на по-слабия против волята му е престъпно насилие и няма нищо общо с истинската свобода. Затова аз ще застана

на страната на твоите врагове и няма да ти помогна... Умри, Сатана!

Онзи изглежда разбра, че си губи времето с мен и побесня. В стаята загърмя и затрещя, замириса на сяра, изви се огнен ураган. Основите на пространството и времето се затресоха. Накрая Вселената избухна...

Изведнъж всичко стана пак нормално. В непокътната стая дяволът се кикотеше истерично и ме сочеше с пръст. Огледах се и, о ужас, вместо себе си видях един сгърчен, полющен, със смешно увиснали джинси гражданин в безметежната пенсионерска възраст. Вцепених се...

От тъпото самосъзерцание ме извади някакъв странен шум отгоре. Неволно повдигнах очи и без особена изненада забелязах един едър, добре развит ангел с огнен меч и изпепеляващ поглед да виси под тавана. Около него, като дребни рибки около акула, пърхаха малки розовобели ангелчета. Дяволът, напълно видиотен, надавайки диви вопли, започна да ги замерва с разни предмети.

Че тогава оня ми ти ангел като замахна с меча... Затворих очи, защото от малък не понасям подобни гледки. Чу се едно тънко „с-с-с-с“, последвано от звучно „храс“. Клането свърши. Отворих очи. Съсеченият труп на дявола се дезинтегрираше с добро темпо на съставните си части, които, както съвсем не е трудно да се досетите, представляваха розовобели ангелчета. Появяването на всяко едно от тях бе приветствувано от другите с буен цвъртеж. Накрая от трупа остана едно черно, рошаво създание, приличащо на мокра гарга. Архангелът протегна мощна десница и го спипа с два пръста. После го пъхна в неизвестно откъде появила се клетка и цялата дружина се разтопи във въздуха. Преди да изчезнат съвсем, ми помахаха с ръце за сбогом.

— — — —

Чичкото гаврътна на един дъх останалия коняк и поучително вдигна пръст:

— Както виждате, аз буквално отдадох младостта си в борбата срещу космическата реакция. Не, почести не искам, но хубаво е младите да знаят цялата истина за душата и разума. А разни там взеха, та ме обвиниха, че пиша слаби научно-фантастични разкази с религиозен уклон...

— Да-а-а... — съчувствено запълних възникналата пауза.

— А какво стана с вашето момиче? — запита потресената Мая със сълзи в очите.

— Взе, че се ожени за най-добрия ми приятел — скръбно поклати глава чичкото и оборен под тежестта на спомените, се захлупи върху масата.

Оставих върху сметката нужната сума и ние тактично се измъкнахме навън. Мая примижа на слънцето и замечтано обобщи:

— Колко тъжна история!

Публикувано в списание „Наука и техника за младежта“, брой 7/1979 г.

Разказът е отличен на конкурса, обявен през 1978 година.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.